

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca; ako je ta dan nedelja ali praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto s prilogo »Domači Prijatelj« 2 goldinarja. — Priloga izhaja 10. in 30. dan v mesecu.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Leto XVII.

V Celovcu, 10. novembra 1898.

Štev. 31.

Vabilo.

Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem

napravi

v nedeljo dne 20. novembra 1898, ob 3. uri popoldne

javen shod

v gostilni pri „Cvancgerju“ v Blačah pri blaškem jezeru.

Ob ugodnem vremenu na prostem.

Dnevni red:

1. Pozdrav. — 2. Katere stranke se naj oklenejo Slovenci? — 3. O državnem in deželnem zboru. — 4. O naših šolah. — 5. Nasveti. — 6. Prosta zabava in petje.

Slovenci! Pridite vsi! Pri vstopu se je izkazati z vabilom. **Odbor.**

Državni zbor.

(Izvirno poročilo iz Dunaja.)

Slovanska narodna zveza, večina in vlada.

Že ob zaključenju XIV. zasedanja državnega zbora sredi meseca junija t. l. so zastopniki slovenskega, hrvatskega in rusinskega naroda, ki so združeni v slovanski krščanski narodni zvezi, ministerskemu predsedniku grofu Thunu ustmeno in pismeno naznanili najnujnejše zahteve glede ravnopravnosti v malih in srednjih šolah, pri uradnih in v javnem življenju. Grof Thun je pripoznal, da so želje in zahteve postavno opravljene ter obljubil, da hoče pravično postopati tudi proti Slovincem, Hrvatom in Malorusom in zboljšati njih narodne in gospodarske razmere. Minulo je poletje, a vlada ni ganila mezinca, da bi Slovincem na Koroškem, na Štajerskem in Primorskem uresničila ravnopravnost in Rusinom izpolnila tiste zahteve, katerim je deželni zbor Gališki pritrdil. Starim kvivicam so se pridružile le še nove — jako občutljive in ne-

znosne. Graško nadsodišče, kateremu so podrejene vse c. kr. sodnije na Koroškem, na Štajerskem in Kranjskem, je dosledno izključilo slovensko obravnavo s slovenskimi strankami, enako so postopala manjša sodišča po slovenskih pokrajinah na Koroškem.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Celovcu po odhodu edinega pristava nijeden sodnikov in pristavov ni vešč slovenskega jezika in vendar imajo sodnijski uradniki večinoma občevati in poslovati s slovenskimi okoličani. V Železno Kaplo je pravosodni minister poslal c. kr. notarja, ki je slovensčine nezmožen — v okraju, kjer prebivajo izključljivo Slovenci. Slovensčine zmožni davkarski in poštni uradniki so bili premeščeni med Nemce, na njih mesto so prišli nemški uradniki. V Šmohoru in v Velikovem še vedno službujeta c. kr. glavarja, pristna Nemca, katera še besedice ne znata slovenske, torej sta primorana v uradu in zunaj urada na svojih obilnih komisijah s Slovenci občevati ali nemško ali v sili s pomočjo kakega tolmača. Vodo bi nosili v Dravo, ako bi ponavljali pritožbe, kako nespametno, kako kvarljivo in protipostavno so gledé poučnega jezika uravnane ljudske šole za slovensko mladino. In vendar bi vlada pri nekoliko resni volji lahko odstranila to krivico, ozdravila najnevarnejšo rano, katera kakor okužljivi rak spodjeda naše narodno življenje in spodkopava naš narodni obstanek. Pri vseh narodih so začetne šole uravnane tako, da se otroci poučujejo na podlagi svojega materinega jezika. Zakaj vlada v kljub vsem prošnjam in pritožbam ne ukrene ničesar, da bi to edino pravo, zdravo in postavno ravnilo obveljalo tudi na Koroškem in ljudskih šolah, katere obiskujejo slovenski otroci? Zakaj ne umakne dosedanje, duševni omiki in gospodarskemu razvitku koroških Slovencev nasprotno jezikovne uredbe c. kr. deželnega šolskega sveta v Celovcu za naše ljudske šole? Zakaj vendar enkrat potom splošne uredbe ne zakaže, naj bodi za slovenske otroke slovensčina poučni jezik? S tako določbo bode konec vsem šolskim jezikovnim pritožbam, konec vsemu šolskemu prepiru.

S polno torbo podobnih pritožb so došli tudi zastopniki štajerskih in goriških Slovencev, primorskih in dalmatinskih Hrvatov in Rusinov k novemu zasedanju na Dunaj. Poslanci vseh skupin v „Zvezi“ so naštevati iz vseh dežel, katere za-

stopajo, dolgo vrsto slučajev, ki jasno pričajo, da se razmere v zvezi zastopanih slovenskih narodov v zadnjem času niso zboljšale, pač pa v marsikaterih rečeh še poslabšale. Katoliška narodna stranka na Kranjskem pa je svojim zastopnikom po enoglasnem sklepu naročila, da naj z vso odločnostjo zahtevajo od grofa Thuna, da izpolni Slovincem tolikokrat vladi že naznanjene zahteve — ali pa, da naj izstopijo iz vladne večine in neodvisni na vse strani urejajo svoje glasovanje in delovanje v zbornici strogo po svojem prepričanju. V tem smislu je posl. dr. Krek stavil primeren predlog, ko se je v „Zvezi“ pričelo posvetovanje o političnem položaju. Kakor strela iz jasnega neba je zadel ta nepričakovani korak vlado in desnico. Slovensko vprašanje je hipoma postalo os, okoli katere se je sukala nekaj časa naša notranja politika. Grof Thun mora pred vsem drugim spraviti pogodbo z Ogersko pod streho, sicer mora odstopiti. Vladi je torej vse ležeče na tem, da si v ta namen ohrani sedanjo večino. Ako bi izstopila cela „Zveza“, ki šteje 35 poslancev, razbita je desnica; pa tudi če bi izstopili samo Jugoslovani, grof Thun ne more več računati na večino, s katero stoji ali pade. Iz tega lahko sodimo, koliko preglavice je delal odločni in možati nastop slov. kršč. narodne „Zveze“ vladi in njenim pristašem. Dne 7. okt. je predsedništvo „Zveze“ izročilo ministerskemu predsedniku grofu Thunu obširno in natančno spomenico o najnujnejših naših težnjah. Ministerski predsednik je obljubil, da bode naše zahteve natančno presodil in kar mu bo „mogoče“, našim željam vstregel.

O posameznih tirjatvah so se dne 22. oktobra dogovarjali odposlanci „Zveze“ z ministerskim predsednikom. Ustmeni razgovori so poučili grofa Thuna o žalostnih razmerah slovenskega naroda sploh, zlasti pa o neznosnem položaju koroških, štajerskih in primorskih Slovencev. Pogovori so dali poslanecem priložnost, ministerskemu predsedniku dokazati žalostno resnico, da so ravno upravne oblasti (deželni predsedniki, okrajni glavarji itd.) po posamnih kronovinah do sedaj tako ravnale, kot bi slovenskega naroda — zlasti na Koroškem in Štajerskem — ne priznavale. Pri celjem državnem opravi nimamo svojih mož, ki bi imeli srce za naše ubogo ljudstvo in smisel za njegov napredek. Polena duševnemu in gospodarskemu razvoju Slovencev me-

Podlistek.

Muhe.

(Priredil Svečan.)

Velecenjeni gospod urednik!

V jednom svojem dopisu ste mi pisali, da me imate neizmerno radi ter ste me ob enem podregnili, naj Vam zopet kaj napišem za „Mir“. Vse menda bo dobro, samo da nekaj pošljem; če nimam drugega gradiva, naj vsaj zvesto opišem, kaj me je letos po letu najbolj jezilo.

Jaz vem, da me imajo vsi ljudje zelo radi. Tega pa ne prištevam lepoti svojega minljivega telesa ali bistrumnosti svojega duha, ampak svoji skromnosti in ponižnosti, katera me diči že od mladih nog. In zato hočem kar danes vstreti Vaši prošnji in Vam iz moje mehke duše odkritosrčno povedati, kaj me je letos po letu največ jezilo: muhe!

To Vam je presneta druhal, te-le muhe! Spomladi, ko so začele lezti iz svojih luknjic, imel sem ž njimi (to moram odkritosrčno povedati) še veselje. Imam namreč baš pri postelji na zidu razprt zemljevid srednje Evrope in ta je bil v prvi vrsti kraj njihovih prevzetnih iger. Posebno jim je ugajala Nemčija, tako da je bil v osmih dnevih Berolin z okolico vred kakor posejan z mušjeki. To sem se nasmejal — no! A v kratkem se je cela stvar obrnila. Jedva sem se popoldne vlegel — delam tako vsak dan zdravnikom in svoji le-

nobi na ljubo — jedva sem zaprl oči, jedva sem zadremal — bzzz! — bzzz! — in že mi je katera sedela na nosu, na ušesu ali pa na kakšnem drugem plemenitem delu mojega života — in jaz sem se trgnil, da so mi vsi zobje, kar jih še imam, zaškrbetali. — Od začetka sem hotel še z lepa shajati ž njimi. Večkrat sem rekel: Bodite vendar pridne! Če boste mirne, odprem tam-le škatljico s sladkorjem, danes je tako sladek! Toda jedva sem zopet zadremal, že zopet so me nadlegovale.

Utrujen sem torej vstal in šel k umivalnici, da bi se osvežil. V sredi umivalnice se je ravno kopala muha! Obrnil sem se proč z gnjusobo. Vsedem se k mizi in hočem kaj pisati — da bi našel v delu tolažbo. Hočem biti sam, to se razume, hočem imeti mir. To pa zopet jedne muhi ne dopade! Koj mi sedi na nosu, ali pa na prstu — šegeče, pika — in ne pusti se odgnati! Ko bi vsaj ne brenčala! Ali ona je, izvolite oprostiti, kakor Vi, gospod urednik, ali pa kakor moj prijatelj Barigeljc: če vzame koga „na piko“, sedi na njem zmirom in se mu še smeji.

Potém torej sem vsakokrat vzel klobuk in šel na izprehod. Izprehod! V glavi mesto mislij brenče same muhe in pred očmi mi skačejo cele trume muh. Čutim, da sem vsako leto slabši človek. Zdaj sem ne le odločen protisemit ampak tudi protimuhovec, in kakšen! — Presneti žužki! — Žužki? Če mi muha sedi na nosu, čutim s cela dobro, da je to sesalka. Če vidim muho kako veselo plava v umivalnici, moram jo imeti za ribo. In če konečno zopet pomislim, da ima peroti in nese jajca, je to ptica — popolna ptica! Muha je torej troživka, ali v vsakem življu je za nič!

Že v sv. pismu se neprijazno govori o muhah. Jedna iz kaznij, katere je Bog nad egiptovsko deželo poslal — so bile muhe. „Muhe prenadležne, od katerih se je pokvarila vsa zemlja! In bralci sv. pisma tudi vedo, da, če je Bog hotel kaznjevati ljudi, je to samo zašepetal muhi. Iz tega vidimo, da so bile muhe že od nekdaj šiba ter nadloga ljudij. Tudi od nekdaj so jih ljudje sovražili. Že pri Homerju je muha podoba nesramnosti. — Ni torej čudno, da narodno modroslovje Slovanov tako malo mara za muhe. Skoraj o vseh živalih na svetu imajo Slovani nekaj izvrstnih pregovorov, samo o muhah jih je čisto malo in še te so slabe. Tako n. pr. iz muhe slona delati, muhe v glavi imeti itd.

Še nič ne bi rekel, ako bi muhe bile za kaj! ako bi jih mogli, postavim, jesti, ali pa jih pitati kakor gos ali svinje. Tisoče malih štalic bi mogli imeti na zidu sobe. Ali kaj pomaga, ko ljudje pravijo, da niso za jesti. Muh ne je niti Kitajec, čeprav s posebno slastjo je sove, štoklke, konje, pse, mačke in podgane. Dà, muh ni jedel niti ime-nitni francoski jetnik Bazile, v čegar želodecu so se po njegovih smrti našli koščeki jermenov, trinajst koščekov dobovega lesa, nekoliko lesenih in cinastih žlic, košček pipe, nekaj železa, glaža, usnja itd.

Kako se muh iznebiti? Tiho in potrpežljivo vse prenašati, to vendar ne gre. Z lepa jih odgnati tudi ne gré, o tem sem se že prepričal. Najboljše bi bilo uničiti jih z lakoto. Toda potem bi tudi jaz ne smel ničesar jesti. „Muhe se odganjajo z muhalnikom, uči sloveči vzgojevalec Komensky v „Janua linguarum“. Slava! kupim si muhalnik.

Zahtevajte po vseh gostilnah „Mir“!

čejo tisti pod noge, ki so plačani zato, da bi mu pomagali. Odtod izvira naša nezadovoljnost in klic po rešitvi. Iz teh razgovorov se je grof Thun pričal, da, kar zahtevamo v spomenici, tirjamo le iz tega namena, da bi ohranili svoj narod, in sicer ohranili za dobrega, poštenega, zvestega Bogu in vladarju.

Odgovor vlade je bil deloma ugoden, deloma neugoden. V mnogih vprašanih je vlada ugodila zahtevam „Zveze“, v nekaterih se sedaj še ne more izreči. Najbolje zadovoljni so Malorusi, manj Slovenci in Hrvati. Z našo spomenico se je pečal tudi ministerski posvet. Kakor se čuje so ministri pritrdili najnujnejšim zahtevam „Zveze“, za druge pa, ki zahtevajo za izvršitev več časa, so obljubili, da se takoj naredijo primerne priprave. Katere so najnujnejše zadeve in kateri bodo oni pripravljali koraki, to pokaže bližnja prihodnost in to bo tudi odločevalo, kako bodo postopali poslanci, združeni v „Zvezi“. Gotovo pa je, da naša „Zveza“ vlade nikdar ne bo podpirala, ako ne dobimo, cesar Slovenici, Hrvati in Rusini za svoj narodni obstanek in gospodarski napredek neobhodno potrebujemo. Vsled dogovorov z grofom Thunom pa je „Zveza“ dne 24. okt. sklenila nastopno izjavo:

1. „Zveza“ naroča svojim klubovim članom, ki so v nagodbenem odseku, da naj glasujejo za to, da se prične nadrobno razprava o nagodbenih predlogih in da se volijo dotični pododseki.

2. „Zveza“ izjavlja, vstrajati pri sedanji večini in pričakuje od nje, da jo bo, kar zamore, najkrepkejšo podpirala v njenih opravičenih in nujnih terjatvah.

Pripomnimo, da se desnica in ž njo tudi naša „Zveza“ s tem, da v nagodbenem odseku vsprejme vladne predloge kot podlago, ni nikakor vladni izročila na milost in nemilost; združena in okrepčana bo imela tem več moči in vpliva, skleniti tako pogodbo, kakoršna bo Avstriji in našemu ljudstvu bolj ugodna.

Iz „Lisjakovega“ gnezda.

(Konec.)

„Lisjak“ ne govori tedaj: Avstrijska cerkev ima toliko in toliko premoženja, kajti iz te lažnjive številke škili tista židovska morala, ki si po krivičnem prisvoja tuje blago. Ti si moreš nadalje o teh darovih misliti kar hočeš, se smeš smejati in jeziti ali iz zavisti tresti, a to je gotovo, da vsak kristijan (pač ne tvojega semena) občuduje globoki krščanski duh, ki je provzročil tako radodarnost!

Še nekaj ti izdam: Menihi srednjega veka si svojega posestva niso povečevali s špekulacijami na borzi, ali z izsesanjem svojih delavcev, kakor se godi dandanašnji navadno tudi po vnetih privržencih „Lisjak“-ovih, ampak z lastnoročnim, marljivim delom. Oni so lesove izsekavali, barje sušili, nove naselbine gradili. Takemu gospodarstvu so se čudili in se še čudijo prijatelji in nasprotniki sv. cerkve, in zgodovina potrjuje to gospodarstvo. Tako govori Sackur o klugenjskih menihih: „Prva naloga menihov je bila obdelovanje zemljišč, izsekavanje lesov, zidanje cerkev in hiš. Ljudje pa, ki so dobivali za obresti posestva od samostanov, bili so samosvoji in prosti v gospodarstvu“. Glej, ljubi

In kupil sem ga! Je bil čudno lep, krasno rdeč, iz dobrega usnja, veljal je 2 gld. 15 novč. Imenito orodje! Koj prvi dan pa sem ž njim razbil dve šipi v oknu, vrgel raz zid štiri podobe v okvirjih in napravil nad svojimi knjigami takšen prah, da je v moji sobi izgledalo kakor v Sahari, kedar jo veter vzdigne. Ali muhe nisem ubil nobene! — kaj naj začnem? Vzel sem torej strd, da bi sladkosnedne muhe prišle, na strd se prilepile in v sami sladkosti poginile. „Sláv i vrahúm dobře činit zvyknul“ (Slovan še sovragom dobro delati se je navadil), poje Jan Kollár. In res so prišle, strd so snedle ali ni se prilepila nobena.

Čajte, mrcine, ptičji lep bode izdatnejši! — Samo da nisem ga mogel učakati od ptičarja. Vsak dan je ptičar trdil: „Jutri ga bom kuhal.“ Konečno, ko ga je že tako cel teden kuhal, sem ga dobil. Dobil sem lepa za tri novčiče majhno žličico in smrdel je kot bi ga bilo cel sod. Toda ako muhe nisem z roko vjel in pritisnil na lep, tedaj na-nj ni šla. Kaj pa, ko bi si koga oskrbel, ki bi mi muhe lovil? Spominjam se, da sem nekje čital, da neki gospod je imel doma netopirja in ta je jedel muhe. Ta gospod se je imenoval White — imel je doma netopirja — ta netopir je jedel muhe, a gospod White mu jih je moral loviti!

Ali upanja vendar nisem zgubil, tako sem utrjen. Čaj, mislil sem si, piši vendar uredništvu časnika, čegar si dolgoleten naročnik. Poprašaj one gospode — oni svojim čitateljem tako radi strežejo — naj ti povedo kakšno sredstvo zoper muhe vsaj v „listnici uredništva“.

In res sem pisal. Za dva dni sem čital v „listnici“ odgovor: „Nastavite si roj sršenov v svojo

„Lisjak“, tako so delali „leni menihi“ in „debeli f“, ki so ti toliko na potu! — Če ne veruješ, pa pojdi v južno Afriko trapiste opazovat! Povej, če se ti moreš z vsemi tvojimi liberalnimi in socialdemokratskimi tovariši meriti ž njimi? Ni res, še sanja se ti ne o tem? Ker jo je pa blagi liberalizem tako nesrečno pogodil z gospodarstvom, in ker ni ne duha ne sluha o upanju, da bi to popraviti mogel, se mu kar sline cedijo po majhnem posestvu cerkve, kar so ga še roparji pustili. (To je komaj kost v pečenki — posezi po mesu in pusti kost. Če ne veš kje je, ti lahko povem.)

„Lisjak“, z liberalizmom spojen v „Svinjeredu“, dobro vé, da si je cerkev svoje imetje po božjem blagoslovu, po milih darovih in z lastnim delom pridobila, a kaj njemu to pomaga, teh potov on ne pozná — blagoslova božjega ne, ker mu nasprotuje, milih darov — kdo bo zapravljivec milosti delil, za lastnoročno delo pa itak nima časa, ker komaj nakane zbija, kako bi poštene ljudi spravil ob dobro ime.

Le pravica in resnica imata obstanek, vse drugo je prah v viharju. Sram vas naj je, liberalni špekulantje; glejte nas kmete, mi se trudimo in potimo, in vendar še imamo toliko, da damo nekaj k temu, kar potrebuje cerkev za svoje svete in plodonosne uprave — če pa vi nič ne daste, tedaj držite tudi jezik za zobmi, če se za cerkev ne brigate, vas tudi nje premoženje nič ne mara. Zastopite!

Vprašam sedaj, zakaj porablja cerkev svoje premoženje? V prvi vrsti je porablja za svoje davke, katere plačuje kakor vsak drugi gospodar; razun navadnih davkov in novic plačuje cerkev še davke za verski zaklad. Kar čez ostane, čegavo je?

Ko je kralj Karol leta 844. zbral škofo okrog sebe, zjedini so se v besede: „Posestev cerkve je dedščina ubogih“ in to je ostalo do danes. Cerkev je od nekaj svojim služabnikom zapovedala, da darujejo znaten del svojega premoženja ubogim. Kako se to spolnuje vam hočem v podatkih iz najnovejšega časa pokazati. Olomuški knez in nadškof dr. Teodor Kohn, nad katerem se radi vjedajo tudi koroški liberalni listi, je do leta 1897. (t. j. v 5. letih svojega pastirovanja) razdelil za dobre namene 529.690 goldinarjev, tedaj skoro 300 gld. na dan! Grško-katoliški škof iz Velikega Varadina, Miha Pavel, razdelil je 600.000 gld. — to so živa dela tiste „prtve roke“, katero skruniti si ti toliko prizadevaš. A premalo te bo!

Škofi pariškega nadškofijstva darujejo za katoliško visoko šolo 500.000 frankov, sv. Očetu 250.000 frankov na leto; za cerkev presvetega srca Jezusovega darujejo verni kristijani francoski 1.400.000 frankov, za ljudske šole 400.000 frankov; red sv. Frančiška Saleskega razdeli na leto 200.000 frankov itd. (Lisjak! v te vrstice vtakni svoj nos, in potem boš obvohal, zakaj da cerkev še dandanes pobira mile darove!) Škofi in samostani so, ki nesebično vzdržujejo šole, katerim država še beliča ne doda! Omenim le benediktinske gimnazije na Dunaju, v Melku, Seitenstettenu, Kremsmünstru, Št. Pavlu itd. in čudno je, da ravno v teh šolah najbolj napredujejo dijaki in ravno te šole najbolj slovijo in cvetijo. Koliko ubogih obiskuje te šole,

sobo. Že neki star pisatelj nas uči, da malo sršenov veliko muh prežene. In jeden slovanski zgodovinar iz leta 1032. piše: „Jaz bom te Nemce kakor sršen muhe iz dežele pregnal!“

Ako bi bil ta dan kakšnega časnikarja v roke dobil, gotovo bi ga bil pošteno natepel. Iz mene si bodo norce brili! — — —

Kakor vidite, gospod urednik, ni nobenega sredstva zoper muhe. Vas se ne upam vprašati, ker bi menda dobil ravno tak odgovor kakor zgoraj. Ne preostaja mi torej nič drugega, kakor potrpežljivo brenčanje in pikanje muh prenašati. Morda pa Barigeljc, ki je toliko po svetu hodil in veliko vé, zná za kakšno sredstvo. Zató mi ga g. urednik lepo pozdravite in povprašajte ga za kakšen svet. Upam, da moje prošnje ne odbijete in zato ostajam

Vam udani

Protimuhovec.

Modri izreki.

Dostikrat vsaki modrosti, je beseda „jaz moram“ zadosti. — Gladka so visoka mesta, ne vsakemu je čast in slava zvesta. — Kar stvarjem je zrak v življenje, to je srečo poželenje. — Kar pozidala je sloga, podrla vsikdar je nesloga. — Kdor je čistega srca in mirne vesti, na slamnati postelji sladko zaspi. — Kdor lenobo si za vzorec je vzel, ne bo nikdar srečen in vesel. — Kdor zapravlja denar v mladosti, ne bo na svojem spal v starosti. — Kdor takrat, kedar lahko, hrani, se poznejši sile brani. — Kdor hoče mojster postati, mora se učiti in pa delati znati.

čez polovico jih je oproščenih šolnine in ni jih malo, katerim polni samostanska kuhinja želodec!

Tako se porablja cerkveno imetje. Ali ne veš „Lisjak!“ da so v mestih, kjer stanujejo škofi, navadno tudi višje šole, bogoslovja, za katere je škofom mnogokrat treba poseči v žep! Da so tam semenišča (Marijanišče v Celovcu!), katere vzdržujejo le duhovni in verno ljudstvo, in v katerih se je tudi že marsikateri zastoj najedel, ki je pozneje breznačajno čez duhovne in vero mazal v liste, kakoršen je „Svinjered“!

Morda ni vsemu svetu znano, kako je cerkev vselej skrbela za uboge, kako se je ona vedno kazala mater ubogih, tako da se znani protestantski zgodovinar Bellesheim začuden izraža: „Naše oko ne more brez sočutstva gledati, kako sv. cerkev mlo za uboge skrbi in mi ne moremo dovolj občudovati njeno brezmerno ljubezen, s katero polni srca darovalcem in prejemalcem.“ Tako govori protestant o katoliški cerkvi, seveda ne protestant Berčingarjeve pasme. Kje iščemo začetek visokih šol, bolnišnic, ukožnic, ljudskih šol, drugod kakor v skrbi sv. cerkve?!

Toda vrnimo se sedaj k dopisunu „Kmetkega Lista“; on pristavlja iz „proklete“ „Bozener Zeitung“: „In še vselej jamrajo in tožijo naprej in se ne bojijo ubogim kmetom, delavcem in dninarjem na vse načine (poglejte napise pri raznih nabiralnicah pri cerkvah!) težko zaslužene krajcarje odvzeti; to v časih, ko je po vseh kotih revščina, ko naravni prigodki cele kraje vničijo in veliko tisoč pridnih, vbogih ljudi v smrt lakote ženejo.“

Kakor zavist! Da, če bi vsi ljudje tako delali, kakor sv. cerkev, ne bi bilo toliko ubogih ljudi na svetu. Že v prvih krščanskih stoletjih beremo o sveti cerkvi: „Ubogih ni bilo med njimi“. Da ubogih ni bilo med njimi, bil je vzrok ta, ker si je cerkev pripomogla z blagoslovom božjim, z milimi darovi in lastnoročnim delom in je vzdržavala uboge. Da pa cerkev še sedaj kolikor mogoče nadlogo ubogih olajšati zamore, se tudi sedaj še na mile darove vernih kristijanov obrača, ker sama ne more več toliko pridelati, da bi utešila vedno uboštvo. Temu pomanjkanju pa so krivi v prvi vrsti liberalni neverniki, ki so pomagali cerkev ropati.

Ko bi znali zidovi samostanov in tistih farovžev govoriti, pri katerih si tiste gosi, race, prešiče ali kaj videl, da, ko bi tisti zidovi znali govoriti, pripovedovali bi ti, kako se vsak človek v svojih nedogah in revah poln zaupanja bliža svojemu duhovnemu pastirju, da mu uteši srce, pomaga iz revščine. Da, tudi taki najdejo tja pot, kateri po navadi pridno po f „vlečejo“ in ki cerkve kar videti ne morejo. Da, „f zidovi bi ne našli kmalu konca v svojem pripovedovanju, kako je marsikateri „socij“ in liberaluh čutil dobrotelni „pritisak“ f roke, ko ga je prosil miloščine — in kako bi se ti še le čudil, ko bi o vseh milih darovih zvedel, katere skažejo f takim, ki si ne upajo javno beračiti! Za vse te ti nimaš srca in jih zavidaš, če cerkev za nje mile darove pobira! Sramota in pogin tebi!

To mislim bi bilo polje za „Südmarkovce“ in vso jednako kompanijo. Da, „Lisjaček“, sv. cerkvi je prihranjeno, da si ona pridobi lavorike na tistem polju, na katerem sta vidva z liberalizmom tako sramotno pogorela. Vajine šole že nosijo svoj „plodonsni“ sad v ječah, v politiki pa uboštvo! Morda sta vidva obogatela s tistimi milijoni, za katere sta nas avstrijske kmete v parlamentu oropala?! Zdaj vidiš iz čegave politike izvira uboštvo, in kdo da jo mora po nedolžnem tešiti! Pri vsem tem pa nam ne manjka poguma v vojski proti vama, kajti vaju vodi laž in zavist, naša voditeljica je sv. cerkev, mati rev in sirot, vir resnice in pravice; kakor je vaša navada pogoreti povsod, tako gotova je naša zmaga nad našimi nasprotniki. Vera, dom in cesar!

Kmet iz podjunske doline.

Dopisi prijateljev.

Iz Celovca. (Visok obisk. — Pobalinstvo.) V četrtek dne 3. t. m. pripeljal se je semkaj preko Maribora mil. g. knez in škof ljubljanski, dr. Anton B. Jeglič, obiskat našega mil. g. knezoškofa. Od tú podal se je visoki gost v Briksen in od tod roma v Rim, predstaviti se sv. Očetu. — Po noči, v kateri je bil g. ljubljanski knezoškof v Celovcu, pokazala se je zopet slavna celovška fakinaža. Pobjali so namreč, kakor že prej večkrat, okna v knezoškofijski palači. Storili so to ravno ta večer, kakor se sodi, zaradi obiska slovenskega škofa v Celovcu. Kamenje je letelo v sobo, v kateri je spal nek gost. To je jeden tistih — „slavnih“ sadov „slavne“ kulture, katero nam ponujajo „slavni“ naši nasprotniki! S kamenjem samo se še odlikujejo. — Kamenje mečejo sicer le pobalinski fakini, ali odgovorni so za to tudi drugi višji krogi, v prvi vrsti nemško-nacionalni kričači, ki v svojih umazanih listih, po svojih shodih na najgrši način blatijo katoliško cerkev in njene naprave, zlasti duhovski stan! Kamenje je potem

sad večnega hujskanja in pred kamenjem ni več varen nihče, naj prihaja tudi le kot miren gost v naše mesto! To je pač jasno spričevalo za one, ki vladajo mesto; je-li to spričevalo zá-nje tudi častno, pa rzsodi vsakdo sam! Pomisli pa naj liberalno-nacionalna gospóda, da tisto kamenje, ki danes jim na veselje leti zoper duhovnike, zna že jutri leteti tudi zoper nje same! Fakinažo pri nas podpirajo javno nemško-nacionalne „Fr. Stimmen“. Ta list se jezi, ako policija malo bolj ostro nastopa proti socialno-demokratskim in nacionalnim razgrajajem. Omenil je list tudi obisk ljubljanskega knezoškofa, a le z namenom, da naščuva zoper njega svoje privržence. Škofu Jeglič-u očita, da je „ein nationaler Slovene“. No, po našem mnenju in po mnenju vsakega poštenjaka katere koli národnosti to vendar ni noben greh. Dalje pa se mazači v „Freie Stimmen“ lažejo, da je imel dr. Jeglič „s svojimi somišljeniki posvetovanja, ki so se na vsak način sukala o tem, kako razviti slovensko propagando na Koroškem.“ — V tem stavku vidiš vso nesramno zlobo nasprotnikov. Resnica je, da celovski Slovenci s knezoškofom dr. Jeglič-em niti besede nismo mogli spregovoriti, ker se je kmalu zopet moral odpeljati. Saj niti svojih prijateljev ni vtegnil obiskati! Namen lažem lista „Fr. Stimmen“ je jasen. Samo hujskati hočejo svoje slepe bralce zoper duhovnika-škofa, zoper Slovenca. Da so celovski fakini pobijali v škofiji okna, o tem ne zinejo niti besedice. Mi pa zopet vidimo, v kako tesni zvezi je v Celovcu poulično in nemško časnikarsko — pobalinstvo! Fej!

Iz Bele. (Kako gospóda ravná s kmeti?) Pred nedolгим časom je prodal kmet Krištan v Beli svoje posestvo grofu Thurnu. Zdaj pa zopet kmet Mlečnik baronu Bajlú svoje 93 oralov obsegajoče posestvo za 5500 gld. Tako žalostno gospodarimo pri nas! Pa še bolj žalostno je, kako ravná gospóda s kmeti. Predlanskim letom že je kupil baron veliko posestvo kmeta Štefana, Mlečnikovega sosedu. V pogodbi je Štefan izrečno zahteval, naj ostanejo vsi poti in mostovi, kakoršni so zdaj. Pa pogodba je bila kajpak nemško spisana, kmet je ni razumel, podpisal kar so mu predložili in oni so delali, kar so hoteli. Letos pa potrga baron most, ki pelje od Mlečnikovega posestva čez Belo na cesto. Reka Bela je tam kake 3 metre niže od ceste in ob obeh bregovih je torej napravljen visok zid. Tam čez je bil do zdaj most, in kakor pomnijo najstarejši ljudje, že dalje kakor sto let, ker stara cesta je peljala čez ta most in šla ob desnem bregu Bele proti Jezerskem. Ta most je dal odstraniti letos baron. Kmet Mlečnik se je seveda potegoval za svojo pravico do mosta, ker to je jedini pot ki pelje skoz njegovo polje in travnike do ceste v Železno Kaplo. Pa zastoj. Pride komisija, baron, sodnik in notar. Določili so nasproti Mlečniku: „Svet, kjer stoji most, ni tvoj, torej nimaš pravice do mostu.“ On njim reče: „Če pa kdo umrje od nas, kam naj spravimo mrliča? Po stezi čez pečevje ga ne moremo nositi, sicer lahko mrlič živega ubije, kakor v Kortah.“ Sodnik: „Ohranite ga doma če hočete.“ Tako govorijo in ravnajo s kmeti. Mlečnik je bil zaradi tega prisiljen prodati posestvo. Kaj hoče brez pota in mostu? Vrh tega je moral še plačati stroške za komisijo! — Suhemu poročilu ni treba kaj dodati, saj kaže dosti, kako ravná „gospóda“ s kmeti!!

Iz Dholice. (Letina.) S poljskimi pridelki smo letos pri nas prav zadovoljni. Pisatelj teh vrstic ima sicer le malo kmetijo, pa more poročati, da je rž in pšenica 10 kratno, ječmen 16 kratno in oves (Willkomm) 30 kratno seme dalo. Krme je veliko, s sirkom in ajdo smo tudi prav na dobrem; veliko je tudi krompirja. Sadja smo imeli pri srednji meri in ker se je malo po njem popraševalo, so kmetje veliko mošta si napravili, da bodo z dobro pijačo za celo leto oskrbljeni.

Iz Vrat. (Nove orglje.) Dné 21. oktobra so se odobrile nove orglje na Vratah, katere je postavil znani orgljarski mojster g. dež. poslanec Franc Grafenauer. Orglje imajo 8 registrov, katerih splošna intonacija (vglasba) je prav dobra; poseben lep utis pa napravi „Gamba“. Njen mili značaj je izvrstno izražen. „Pleno“ ne kaže ostrih in preživih glasov, kakoršnih najdemo pri marsikaterih orgljah; močno, pa vendar mило doni, kakor je primerno božji službi, a vendar se mi dozdeva, da pri polni cerkvi Vraški ne bode prišlo do prave veljave. Delo je trpežno, les in piščalke dobre. Pri vsem tem pa stanejo orglje le 830 gld. Če tudi je g. Grafenauer še stare orglje dobil, se mora ta cena primeroma z drugimi orgljami, katere napravljajo tuji orgljariji, imenovati jako nizka. Častitati je Vrančanom k orgljam, častitati pa tudi g. Grafenauerju, ki je, kakor pri drugih orgljah, tako tudi pri teh pokazal svojo nadarjenost. Orglje imajo nov sistem, tako imenovani „Hebelladen-system“. — Želeti bi bilo, da bi našla nadarjenost imenovanega mojstra prav mnogo gradiva, da bi se tako vedno bolj razvijala. Posebno opozarjamo,

naj se izroči popravljanje starih in postavljenje novih orgelj domačinom, ki so svojo spretnost že dokazali, ne pa tujcem! S tem gotovo ne podpiramo domače obrtnije in mojstre, ki bi se radi v tej stroki vadili, pa nimajo zato priložnosti. Posebno pa naj se táko delo nikoli ne izroči ljudem, ki so popolnoma neznaní in ki orgelj ne popravljajo, ampak jih le kazijo. Po taki neprevidnosti je prišlo, da imamo po več krajih sicer prav dobre orglje, ki so se skazile samo na tak način. A. S.

Od Zilje. (Velika nesreča) prigodila se je dné 27. oktobra t. l. ob 1/2.11. uri opoludne pri ziljski železnici. Nekako četrť ure od Šmohora dol se križa železnična proga s cesto, ki pelje skoz ziljsko dolino. Ravno ko se je bližal temu mestu vlak, pripeljal se je sem neki kmet iz Rut v Melviški fari. Tu je bržkone hotel s svojim vozom počakati, da bi se bil vlak prej odpeljal, ali konj se je splasil in tekkel v hudem diru čez železnično progo. Konju in vozu se sicer ni nič žalega zgodilo, pač pa je gospodar sam po nesrečnem naključju ravno tu padel. Kaj je bilo temu vzrok in kako se je to zgodilo, se ne more prav vedeti. Vlak, ki se je ravno pripeljal in ki je menda prej že trikrat v svarilo zažvižgal, prerezal je nesrečnega kmeta na spodnjem delu trebuha in ga razdelil v dva dela. Ker so se črevesa v koleasa pri vlaku zamotala, vzel je vlak ponesrečenca še kakih 150 metrov seboj; kajti iz vlaka so videli sicer ubeglega konja, ne pa kmeta, ki je ravno prej na progi obležal in katerega so povozili. Šele, ko je njegova noga pod kolo prišla in vlak malo vzdignila, zapazili so to nesrečo in vlak ostavili. Akoravno strašansko razmesarjen, dihal in živel je ponesrečenec še kakih 10 minut. — Tako je sledila hitro oni nesreči v Mlinarah blizu Beljaka ta nesreča pri Šmohoru. Veliko je na tej zadnji nesreči krivo seveda to, ker morajo pri tako malih železnicah močno varčevati in ker zavoljo tega nemajo ne potrebnih čuvajev, ne drugih priprav, da bi se mogel o pravem času pot na železniško progo zapreti. Ravno zavoljo tega ponesrečil se je pred nekaterimi meseci blizu Gorič ob Zilji nekemu kmetu iz gor imenovane Melviške fare konj, ki je bil kakih 400 gld. vreden. Vendar pa, kakor se človek lahko velikokrat prepriča, tudi ljudje premalo pazijo, ter se pred takim nesrečam v začetku premalo varujejo.

Politični pregled.

Avstro-Ogerska. Češka inženirska in tehniška razstava v Pragi bode imela, kakor poročajo, lep moralen in denaren uspeh. Jubilejna razstava na Dunaju konča z velikim pomankljajem. Razstava v Pragi je zopet pokazala veliki napredek češkega národa. — Drugi katoliški shod za Nižjo Avstrijo bode na Dunaju dné 29. in 30. novembra. Dné 4. in 5. decembra pa bode katoliški shod v Solnogradu. — Posvetovanje vlad zoper anarhiste začne v Rimu dné 24. t. m. Sveti Oče izdajo o anarhizmu posebno okrožnico. — Ogerska kvotna deputacija ni vsprejela predloga avstrijske kvotne deputacije, ki je določila kvoto 38:62 do 61:38. Ogri ponujajo kvoto 31:997. Deputaciji se toraj ne morete zjediniti. Besedo imate sedaj vladi in obadva državna zbora.

Druge države. Razmerje med Anglijo in Francijo je v zadnjem času zelo napeto, ker kramarskim Angležem ni po volji, da je prišlo nekaj Francozov v pokrajino Fašodo v srednji Afriki. — Nemški cesar je že zapustil Jeruzalem, kjer je dné 31. okt. slovesno otvoril novo lutrovske cerkev. Pripoznati moramo, da cesar Viljem svojega verskega mišljenja ni zatajeval, marveč je odločno poudarjal krščansko stališče. Od sultana je dobil neko zemljišče, katero je podaril nemškimi katoličanom sv. dežele. — Na Francoskem imajo zopet nove ministre. — V Španiji močno vre. Pri mirovni pogajanjih delajo Amerikanci na to, da Španiji naložijo čim večje breme. Zahtevajo tudi za-se Filipinske otoke.

Novičar.

Na Koroškem. (Cesarjeva petdesetletnica.) Naučni minister je zaukazal, da naj se praznuje cesarjeva petdesetletnica po šolah dné 2. decembra s slovesnimi božjimi službami, potem pa naj učitelji učencem razložijo pomen petdesetletnice. Vse druge slavnosti morajo vsled cesarične smrti izostati. Dan 2. decembra pride letos na petek. Za cesarjevo petdesetletnico pa so sv. Oče določili, da ta dan ni posten dan. Avstrijski škofje izdajo za to izvanredno slovesnost skupen pastirski list.

— (Železnica Sinčavas-Železna Kapla.) Vlada je državnemu zboru izročila predloge 23 novih železnic III. vrste. Med njimi je tudi name-ravana proga Sinčavas-Železna Kapla. Železnica bode 18 km dolga.

— („Národna šola“ v Velikovecu) šteje letos 150 otrok. Lani jih je bilo 120. Število

učencev raste od leta do leta, s tem pa tudi naša dolžnost, da vstrajno podpiramo družbo sv. Cirila in Metoda, ki nam šolo vzdržuje. Ne zabite torej te prevažne naše družbe, ki ravno sedaj nujno potrebuje naše pomoči. Zadnji izkaz daril namreč pravi: „Slovenci! Družba naša je v velikih denarnih stiskah. Ako bodo darovi tako pičlo prihajali, kakor zadnja dva meseca, bode morala družba nekaj svojih zavodov zapreti. Prosimo milosrdne prijatelje, da se zopet spomnijo koristne družbe sv. Cirila in Metoda.“ Naj ta klic ne ostane — glas vpijočega v puščavi!

— (Nezgode.) Dné 25. okt. je pogorela No-gradnikova bajta na Viznoški gori pri Rudi. — Dné 26. okt. je pogorel Matevžnjakov hlev in ske-denj v Kotmarivasi. Živino so rešili, krma pa je vsa zgorela.

— (Osebne novice.) Poročil se je dné 6. t. m. v Celovcu g. Fran Sadnikar, trgovec, z gospodično Marijo Posod. Iskreno čestitamo!

— (Duhovske zadeve.) Č. g. Jos. Sedlaček, provizor v Preblju, je prestavljen za kaplana v Št. Urban. — Novo mašo bode dné 20. nov. daroval na Mostiču č. g. Oskar Rasler, sedaj dijakon v Prevaljah. — Na župnijo Št. Jakob v Rožu je prezentovan č. g. Matej Ražun, provizor na Peravi. Čestitamo njemu, pa tudi fari, ki dobi v g. Ražunu vrednega naslednika dosedanjemu zaslužnemu č. g. župniku Aplenu.

— (Drobiž.) Celovski mestni zbor bode na dan cesarjeve petdesetletnice dné 2. dec. pogostil mestne uboge. — V Celovcu in celovski okolici med otroci se vedno razsajajo nalezljive bolezni. Zato je šolski obisk zelo nereden, nekaj šol je zaprtih. — Kmetijski zadrugo so ustanovili v Ukvah. — Cesar je daroval požarni brambi v Ločah 80 gld.

Na Kranjskem. Slovensko delavsko stavbin-sko društvo v Ljubljani je letos postavilo 9 delav-skih hišic za 9 družin. Društvo hoče s tem delavcem pripomoči do lastnih primernih in zdravih stanovanj. — Železnično ministerstvo je županu Hribarju in tvrdki Ritsehl in tov. na Dunaju dovolilo, da zgradi železnico na Šmarno Goro. — V Novem Mestu so dné 4. t. m. obesili M. Režek-a, ki je na Gorjancih umoril nekega moža zaradi 7 goldinarjev.

Na Štajerskem. „Sl. Gosp.“ poroča: (Angelj varuh.) Na železniški progi med Zidanim mostom in Rimskimi toplicami se je dné 27. okt. igral dve leti star otrok, ravno ko je prihajal vlak z 42. vozovi. Pa Bog varuje majhne otroke! Otrok se pripogne in 40 vozov je že šlo nad otrokom, potem se le je obstal vlak in izpod zadnjih dveh vozov so dobili otroka zdravega brez najmanjšega poškodovanja. Oče otroka je tamošnji železniški čuvaj.

Na Primorskem. V Gorici je umrl sloven-ski misijonar družbe Jezusove o. M. Tomazetič, star 61 let. — V Trstu so spustili v morje veliko novo ladijo, ki bode skrbela za prekomorski slovenski promet. Lastnik ji je g. Kalister Gorup.

Po drugih deželah. Kuga na Dunaju je zahtevala kot tretjo žrtev 22letno postrežnico Pecha, ki je umrla v strašnih bolečinah dné 30. okt. Sedaj je vsa nevarnost odstranjena. Cesar je odlikoval zdravnike in postrežnice in usmiljen sestre, ki so stregle onim bolnikom. — Razprava proti morilcu naše cesarice, Lucheniju, se prične v Genevi dné 10. t. m. Poklicanih je 50 prič.

Družba sv. Mohorja.

Z razpošiljanjem družbenih knjig smo ravnokar pričeli. Razpošiljatev se je nekoliko zavlekla zaradi raznih zaprek, ki se navadno le prerade vsako leto pojavljajo, in ker je imela tiskarna letos s knjigo „Naš cesar“ zaradi večje oblike in mnogih podob podvojeno delo. Upamo pa, da bode baš ta knjiga po lepi vsebini in krasni zunanji obliki razveselila vse ude in da bode Slovincem trajen spomin petdesetletnice našega ljubljenskega, toliko skušanega cesarja!

Knjige razpošljejo se letos posameznim škofijam po tem redu: 1. goriška, 2. krška, 3. tržaška, 4. sekovska, 5. somboteljska, 6. senjska, 7. poreška, 8. razni kraji, 9. ljubljanska, 10. lavantinska, 11. zagrebška, 12. Amerika in Afrika.

Cenjene gospode poverjenike, katerim se knjige pošiljajo, nujno prosimo, naj takoj, ko dobijo „aviso“, pošljejo po nje na pošto ali železniško postajo, da ne bode sitnih reklamacij, ki povzročujejo samo zamudo in nepotrebne stroške. Poštne stroške morajo čast. poverjenikom povrniti posamezni udje.

One gg. poverjenike, ki dobivajo svoje knjige neposredno v družbeni tiskarni, prosimo, naj čim prej pošljejo po nje, da nam zaboji ne zastavljajo prostora, katerega nam itak primanjkuje na vse strani.

Odbor se bode po svojih močéh potrudil, da udje sedaj knjige čim prej dobé v roke. — Ro-

majte torej knjige v toli častnem številu po vsem Slovenskem. Budite rojake, poučujte jih, zabavajte in razveseljajte jih ter v nemajste v srcih njihovih ljubezen do Boga, domovine in cesarja!

V Celovcu, dné 8. novembra 1898.

Odbor.

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metoda.

Družbe sv. Cirila in Metoda sladna kava je izšla. Zavrtkom v národnih barvah po 1/9, 1/5 in 1/10 kg. vsebine je napis: „Sladna kava družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani“. Blago je najboljše. Cena na drobno in debelo so jednake sovrstnim kavam. Založnik te kave je g. Ivan Jebračin, trgovec v Ljubljani. Sedaj imamo Slovenci poleg izborne družbine kave (cikorijske) tudi sladno kavo. Tem načinom je vstreženo mnogim željam po domači kavi. — Rojakinje in rojaki! Segajte po tem domačem blagu, ker tem potom razširjate slovensko ime in podpirate družbo sv. Cirila in Metoda, ki ni samo vsestranske podpore vredna, ampak tudi potrebna — osobito sedaj, ko množi svoje šolske zavode.

Za pogorelce v Goricah ob Zilji so č. g. Anton-u Sturm-u, župniku v Borlah, dalje poslali:

	Prej izkazanih	214*88 kron
Č. g. Svatoň Jožef od duhovščine, prodajalec in od gostilničarja na sv. Višarjah	20—	„
„ Knafelc A., uradnik pri c. kr. drž. železnici	1—	„
„ Grafenauer Miha iz St. Lenarta pri sedmih studencih	4—	„
„ župnije Skočidol-Drava	16—	„
Veleč. g. Franjo Grafenauer, dež. poslanec	10—	„
„ Hebein Andrej, tes. mojster na Brdu	2—	„
	Vkup	267*88 kron

Srčna hvala vsem!

Listnica uredništva.

Gosp. A. D. v Pragi: Hvala za poslano, katero pride čim preje na vrsto. Prosim, naznani mi svoj naslov, da ti več sporočim pismeno. Gosp. K. doslej ni ničesar poslal. Srčen pozdrav!

Članka „Resnica v Rožeku“ ter „Jubilejno leto pa družba sv. Cirila in Metoda“ prideta prihodnjic na vrsto. Istotako smo morali odložiti nekaj dopisov.

Loterijske srečke od 5. novembra 1898.

Trst	57	69	62	84	71
Linc	9	52	53	15	2

Tržne cene v Celovcu

dné 3. novembra.

Ime blaga	na birne		na hektolitre	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	6	26	2	57
rž	5	06	6	32
ječmen	—	—	—	—
oves	2	51	3	13
hejda	3	80	4	75
turšica (sirk)	3	42	4	27
pšeno (kaša)	7	—	8	75
fižol	—	—	—	—
repica (krompir)	1	—	—	—
deteljno seme	—	—	—	—
grah	—	—	—	—

Sladko seno je po 2 gld. — kr. do 2 gld. 15 kr. kisto 1 gld. 40 kr. do 2 gld. 20 kr., slama po 1 gld. 30 kr. do 1 gld. 90 kr. meterski cent (100 kil). Frišen speh je po 70 kr. do 74 kr. kila, maslo in puter po 90 kr. do 1 gld. 20 kr. — Vprežne vole plačujejo mesarji po 121 do 165 gld.

Naznanila.

Naznanilo.

Prihodnjo nedeljo dné 13. novembra otvorim svojo **ново gostilno v Vrstavesi**

ter napravim ob jednem **veselico z godbo,**

h kateri najljubneje vabim vse svoje prijatelje in znance. Priporočujoč se za obilno udeležbo, zagotavljam dobro in ceno postržbo.

Primož Mišic, gostilničar.

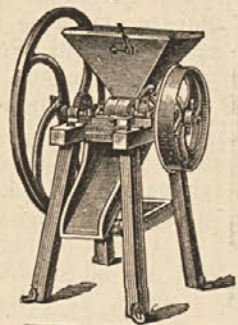
Kajža

v dobrem stanu in na lepem kraju, ki ima 5 oralov polja, 9 1/2 oralov dobro zaraščenega gozda, 1 oral travnika in lep vrt, se dá v najem ali se (zaradi starosti posestnika) tudi prodá. Več se izvé pri Jakob Hafner-ju p. d. pri Šumiju hiš. št. 45. v Svetni vasi, pošta Podgoro (Unterbergen) na Koroškem.

Cerkvene orglje!

za vsaj tri metre visok kor, ima po dogovoru na prodaj **Franjo Grafenauer,** orgljar na Brdu. Pošta Šmohor (Hermagor) na Koroškem.

Najnovejši stroji za prirejanje krme.

Rezalnica za rezanico in krmo; rezalnica za repo in krompir (repico); mlini za robkanje in mečkanje; parnice za živinsko krmo, premakljive kotlaste štedilne peči z emailiranimi in neemailiranimi vložnimi kotli, stoječe ali premakljive, za kuhanje in parenje živinske krme, repice za mnoge gospodarske namene itd., nadalje:

robkalnice za koruzo, čistilnice za žito, čistilne stroje trijerje, stiskalnice za seno in slamo, na ročno gonjo, stoječe ali na kolesih, izdeluje v priznani izvrstni sestavi

PH. MAYFARTH in sođr.

C. kr. izklj. priv. tovarna za kmetijske stroje, livarne in fužine na par, na Dunaju, II. Taborstrasse 76.

Odklikovana z čez 400 zlatimi, srebrnimi in bronastimi kolajnam.

Ilustrovani ceniki in mnoga priznalna pisma zastoj. — Zastopniki in prekupci se sprejmejo.

Tovarna za kmetijske stroje.

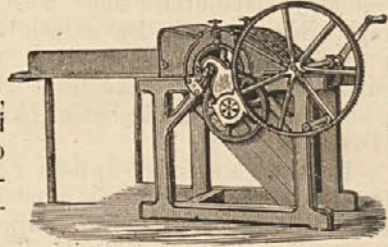
Kdor potrebuje kak kmetijski stroj, naj se obrne naravnost na tovarno

Konrada Prosch-a,

v Celovcu, Adlergasse šte. 19. nasproti c. kr. kmetijske družbe,

kjer se dobijo najnovejše mlatilnice, slambreznice, gepeljni in razni drugi za kmetijstvo potrebni stroji ter tudi taki vodovodi, ki sami vodo gonijo iz globoko ležečih studencev na zemljišča, katerim vode primanjkuje. (Glej podobo na levi strani.)

Cenike pošilja zastoj.

Matija Planko

v Celovcu, Burggasse št. 12.

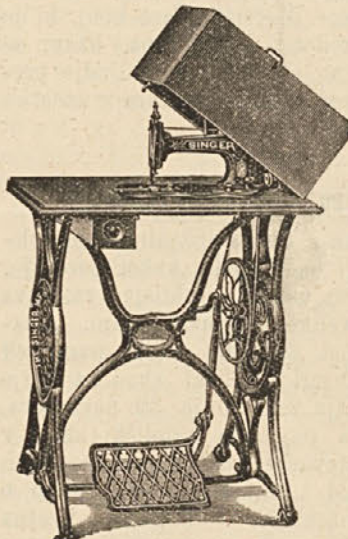
priporoča svojo veliko zalogo

šivalnih strojev

najboljših vrst črevljarjem, krojačem in šiviljam po najnižjih cenah ter je prodaja tudi na obroke. — Dalje ima v zalogi vedno na izbiro

železne blagajnice

raznih velikostij, varne proti ognju in tatovom. — V svoji delavnici popravlja po nizki ceni vsakovrstne šivalne stroje in kolesa.

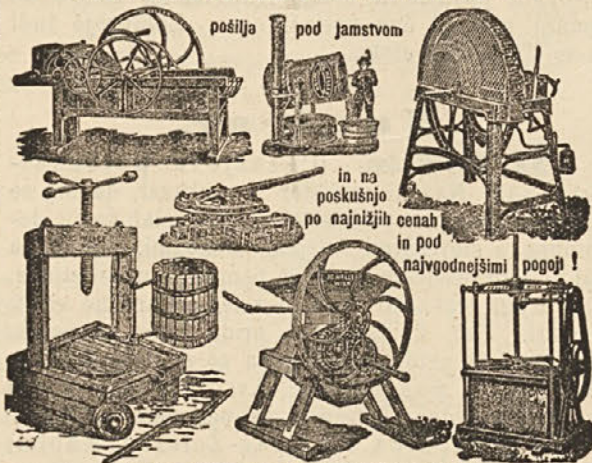
JANEZ KUCHAR

izdelovatelj orgelj v Št. Lenartu pod Ljubelom

pošta Podgoró na Koroškem,

priporoča se, zjamčujoč dobro in kolikor mogoče ceno izdelovanje, za vsa v to stroko spadajoča dela. Potrebna znanja si je pridobil pri gospodih Jemlich-u v Draždanih, Weigl-u v Stuttgartu in po več avstrijskih mestih, ter prosi za zaupanje p. i. čast. duhovščine in cerkvenih predstojništev.

VSÍ STROJI ZA POLJEDELSTVO!

Ležečim strojem ali priročnim, na senčkovatost strojev. Bogate ilustrovani ceniki in slovenskem in nemškem jeziku na sahljanje takoj zastoj.

IG. HELLER, DUNAJ

PRATERSTRASSE 24.

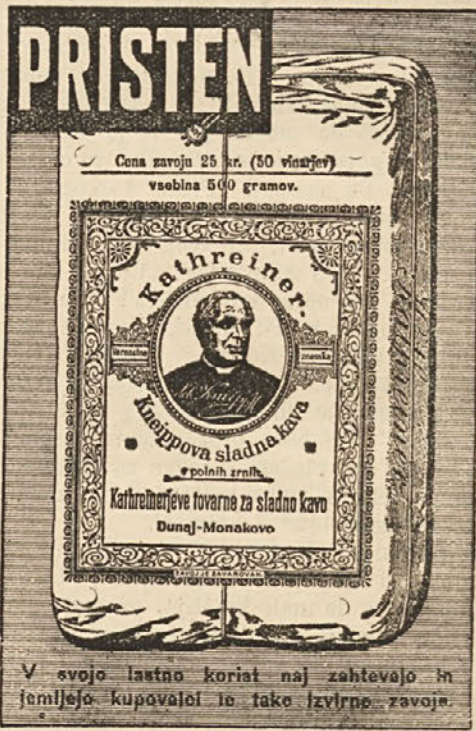
Preprodajalci se iščejo.

Hiša,

v kateri se nahaja stara in vedno dobro obiskana gostilna s pekarijo, se zaradi smrti gospodarja takoj prodá. Naslov posestnice se izvé pri upravništvu „Mira“ v Celovcu.

Tiskarna družbe sv. Mohorja

se uljudno priporoča za natiskovanje vizitnic, pisemnih zavitkov itd. po najnižjih cenah.

Na Najvišje povelje Nj. c. kr. apost. Veličanstva.

XXXII. c. kr. državna loterija.

Za zasebne dobrodelne namene tustranske državne polovice.

Le-ta denarna loterija — edina v Avstriji postavno dovoljena — ima 12034 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 401.800 kron.

Glavni dobitok je:

200.000 kron.

Za izplačanje dobitkov jamčujejo dohodki c. kr. loterije.

Žrebanje je nepreklicno dné 15. decembra 1898. l.

Edna srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo v oddelku za državne loterije na Dunaju I., Riemergasse 7, v loterijskih nabiralnicah, tobakarnah, pri davčnih, poštnih, brzojavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd. Načrti za žrebanje za kupovalce srek zastoj.

Srečke se dopošiljajo poštnine prosto.

C. kr. ravnateljstvo za loterijske dohodke.

Oddelk za državne loterije.